

En resa från det jordiska till det himmelska

"Det er som om han ved noget, vi ikke ved," siger Niklas Siveløv om Johann Sebastian Bach.

En musikalsk afhandling

Bachs Das Wohltemperierte Klavier er 2 bind fra henholdsvis 1722 og 1742.

Hvert bind med præludie og fuga i 24 tonearter. Fra C-dur til h-mol. Titlen afspejler, at det er en afsøgning af de muligheder den tempererede stemning af klaviaturinstrumenterne skabte.

En musikalsk afhandling og en lærebog for både musikere og komponister.

"Selvfølgelig anvender jeg værket i min undervisning," siger Niklas Siveløv, som udover at være pianist og komponist, også er professor i klaver på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i København.

"Das Wohltemperierte Klavier er helt grundlæggende, hvis man vil lære sig musik. Det polyfone spil kan man ikke lære andre steder. Man lærer rytmik, artikulation og form - at holde sammen på en fuga, opbygge en fuga i de meget lange linier.

Men, Bach er også god for eleverne, hvis de har emotionelle problemer, eller bare problemer med at spille klaver.

Bach vil hjælpe - han vil os det vel."

Hjem til Bach

Da Niklas Siveløv var barn, syntes han at Bach og Mozart var den eneste rigtige musik, men i teenageårene blev han grebet af romantikken.

Så Bach gled i baggrunden, og en stor del af sit voksne liv har Siveløv haft det som sit varemærke at spille *romantisk*.

Men, i de senere år er Niklas Siveløv vendt tilbage til Bach:

"Bach er redningen for mig. Jeg var ved at blive sat i bås som romantisk pianist og jeg savnede den enkelhed, som findes hos Bach. Og så er der et religiøst aspekt hos ham, der taler til mig på en anden måde i dag - erkendelsen af at der findes noget, som er større end os. Bach skriver for Gud. Det er, som om det er Gud, der komponerer igennem ham, og Bach stiller sig ikke i vejen."

En svær opgave

Spiller man Das Wohltemperierte Klavier i sin helhed varer musikken næsten 4 timer, så det gør man sjældent.

Niklas Siveløv tager en slurk af sin energidrik, inden han fortæller om hvordan han har valgt at prioritere.

"Bind 2 danner basis i mit udvalg, fordi det efter min mening har et meget bedre flow. Så skifter jeg til bind 1 efter de første tre-fire tonearter. For der synes jeg at Bach er kommet i gang.

Men, det var en meget svær opgave. Jeg skulle jo vælge fra. Jeg spiller for eksempel ikke C-dur fra bind 1 (med præludiet som Gounod anvendte i sin Ave Maria).

Og som afslutning - den sidste h-mol - har jeg gjort det uortodokse at jeg har taget præludiet fra bind 2 og fugaen fra bind 1."

Fra diskurs til oplevelse

Hvordan bliver en 1700-tals studie i tempereret stemning til en musikalsk oplevelse ved en koncert i 2010 ?

"Det afhænger jo af fortolkeren" siger Niklas Siveløv, som har hentet inspiration i den romantiske klaverlitteratur, hvor musikken ofte fortæller historier.

"Især i præludierne prøver jeg at lægge noget fortællende ind. Så kommer fugaerne som en slags guddommeligt svar på det. På den måde opstår der en spænding mellem satserne, som betyder noget for publikums oplevelse. Bach ville da blive forbavset over at vi anvender det som koncertmusik. Men, han er jo tålmodig." Den svenske pianist smiler, som en erkendelse af at Bachs musik rummer en indre logik, der ofte lægger løsninger frem for musikeren.

En utrolig spændvidde

"Den utrolige spændvidde hos Bach, fra det jordnære til det himmelske, den finder man også i det her værk. Bach var guddommelig, men måske også den mest menneskelige af alle komponister. Han fik masser af børn og kunne lide sin pilsner. Og indimellem er Bach ligefrem i dansehumør - det skal frem" fastslår Siveløv og slutter:

"Hele værket begynder med den måske mest jordnære toneart og slutter ved den mest religiøse - som *En resa från det jordiska till det himmelska*".